

Húsvét 4. vasárnapja

Jn 10, 11-18

„A jó pásztor életét adja a juhokért”

János evangéliumának ez a szakasza a képes beszéd műfajába tartozik, azt jelenti, hogy a beszédnek rejtett értelme van. Annyiban különbözik az allegóriától, hogy nem minden részletének rejtett az értelme, hanem csak a fő mondanivalóé, a részleteket pedig ennek kell alárendelni.

A választott nép tagjai igen sokáig főleg pásztorok voltak. Ez a foglalkozás és a hozzá tartozó képek mélyen beivódtak a beszédiükbe és a gondolkodásukba. Babilonban a királyokat is pásztorként értelmezték, és az alárendelt népet nyájnak tartották. Az Ószövetség ritkán használja Istennel kapcsolatban a pásztor szót, de a pásztor viselkedésére vonatkozó tulajdonságokkal szívesen jellemzte az Isten és népe közötti kapcsolatot. A királyokat csak akkor nevezte pásztoroknak, ha bírálta őket, tehát legtöbb esetben hűtlen pásztorként emlegette őket. A jámbor zsidó a zsoltárokban (23,1) az Istant nevezi pásztornak és a gondviselést a pásztorkodás eredményének.

Jézus korában a pásztorok inkább a rablók és törvényen kívüliek kategóriájába tartoztak, ezért komoly jelzés értéke van annak, hogy az evangéliumokban Jézus játsza köré gyűlnek. A nomád életformának ez a különös változata pásztort és nyáját egyetlen életközösséggé formálta. A pásztornak erős embernek kellett lenni, hogy megvéde nyáját a vadállatoktól és a veszélyes rablóktól.

Jézus és közösségeinek kapcsolatát adja vissza ez a képes beszéd, amelynek hagyománya a jézusi korra vezethető vissza. Ezért csak későbbi újraértelmezésnek tarthatjuk, hogy a zsinagóga és Jézus közösségeinek az elkülönülésén túl, a zsidók és keresztyények elkülönüléséről is szóna. Rejtett utalással beszél arról is, hogy Jézus életét adja azokért, akik őt követik.

A középkorban a beszédnek kozmikus értelmet is tulajdonítottak. Az emberiség volt a nyáj, az akol a világ vagy a kozmosz, a tolvajok és a rablók a sátán, a kapu pedig Jézus születése és halála, a pásztor a testé lett Isten Igéje. A „kimenni” ige pedig rejtett felszólítás, hogy eltávolodjunk a világtól, hogy bemehessünk az örök-kévalóságba. A beszéd ilyen értelmezése távol áll az eredeti értel-

métől, és inkább a beszéd szerkezetét felhasználva egy új értelem belemagyarázásra.

Mit jelent ez a mai Egyház számára? minden szervezeti forma ellenére, Jézus vezetése az Egyházban vitathatatlan, és most is így valósul meg. A nyáj pedig leginkább azt az embert tartja spirituális vezetőjének, aki kész akár az életét is adni az új közösségről. A spirituális vezetők hangja ismerősen cseng a lelki élet után vágyók szívében, ezért nem parancsra, előírásra, vagy kötelességnek engedelmeskedve követik, hanem azért, mert ismerik a hangját. Vannak most is, akik mímelt, kegyes beszéddel, mint bérések a juhok, vagyis a hívők bizalmába akarnak férközni, de életüket soha nem adnák értük. Olyanok is akadnak, aikik nem a „kapun”, vagyis Jézus Krisztuson keresztül jutnak az Egyházba, vagyis az akolba, ezek hangja hidegen hagyja az Egyház tagjait, ezért nemigen követik a hívők.

A legszomorúbb azonban, hogy a társadalom atomizálódása a közösségek felbomlásához vezet, és ennek a képnek a megértése sok városi ember számára nehézséget jelent. A pásztor és nyáj között kialakult életközösséget korszerűtlennek és a mai életre alkalmazhatatlannak tartják. Más a társadalom, vezetés, eszmény. Az életveszélyes vezetői küldetés helyett gyakorta a felelőtlen megélhetési politizálás a vezető követendő példaképe. A bibliai időkben az így gondolkodó királyokat, „hűtlen pásztoroknak” nevezték a próféták. Az egész 20. század az egyén felszabadításának címszava alatt szétbomlasztotta a közösségeket, sőt hangsúlyozta az egyénnek a közösségek bomlasztására való jogát. Az eredmény, hogy védetlenek lettünk. Ha egy embert megtámadnak, nincsenek barátai, aikik a segítségére sietnek, ha megölnek valakit, a családját nem gyámolítják. A közösségek nem érzik, támogatniuk kell gyenge tagjaikat. Csak reméljük, hogy a templomi közösségek meghallják Jézus, a jó pásztor szavát, és egyesülnek közösségtéreremtő szán-dékával, és valóban egy nyáj lesznek, amely segít és védelmez.

A pásztor ismerő juhok imája

Jézusunk! Valóban olyanok vagyunk, mint a juhok. Ha nincsen cél az életünkben, csak bolyongunk az élet mezején. Ilyenkor a gonosz is könnyen ránk talál, felfal és szétszór minket. Urunk! Szükségünk van pásztorra. Te vagy az egyetlen jó pásztor az életünkben. Légy a mi igaz és jó pász-

torunk! Egyedül te ismered az utat, amely az örök életbe vezet. Krisztusom, vezesd nyájadat az üdvösségre! Egyedül te vagy képes legyőzni a bűn vérszemjás farkasát. Megváltónk, kérünk, védelmezz ettől a farkastól, ne hagyd, hogy elragadjon minket! Szükségünk van rád! Amen.